

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Főpíacz, a váro-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty
sorokint 5 kr-ával
számítottak.

A millennáris emlékmű.

Debreczen, június 27.

Ezer esztendőnek határt jelző köve volt az a tüneményes alkotás, a melyet 1896-ban a fejlődő és és munkálkodó Magyarország emelt, tanulságául történelmi jelentőségének s hivatásának és buzdításul jövő századok munkájára.

A köveket azóta elhordták, a kincseket, a melyeket az emberi hangyaszorgalom azokban felhalmozott, hogy egy góczba gyűjtse a nemzet alkotóképességének eredményeit, szétvitték ismét a szélrózsa minden irányában s a pompából és káprázatból, melylyel a millennáris esztendő bőven kárpótolt tömérdek szenvedéseinkért, csak egy édes, ábrándos emlék maradt.

De a mi annak az esztendőnek kulturális és történelmi jelentősége volt, a mi nem pompában és fényben, hanem prózai munkában és eredményekben állott előttünk: Magyarországnak közgazdasági és közművelődési állapota, fennállásának ezredik évében, az nem enyészett el a diszes csarnokok lebontásával, nem foszlott szét a tündéri világítás utolsó sugarával, hanem szorgalmas és szakavatott kezekből egybegyűjtve, átadatott nekünk, hogy méltányolni tudjuk a jelent, megismerni tanuljuk ön-

magunkat s megmaradt utódaink számára nemcsak az örökre való emlékezet gyanánt, hanem forrás-munkának, a melyből tanulságot, irányítást és hazafias lelkesedést meríthetnek.

A minap ünnepelték meg hazánk közgazdasági életének vezető férfiai ennek a nagy és emlékezetes munkának a befejezését. A mily méltó emléke az ezredéves kiállításnak az a kilencz vaskos kötet, a mely az ország-
nak gazdasági és kulturális szempontból való monográfiáját adja, ép oly méltó az elismerés azoknak, a kik e hatalmas emlékmű megalkotásában részt vettek. Joggal hivatkozhatott Matlekovits Sándor, a kinek e mű létrejöttében fő érdeme van, arra, hogy az ünnepelés nem személyeknek szól, hanem azoknak a nemzetfenntartó és fejlesztő eszméknek, a melyeknek szolgálatában dolgoztak és fáradtak.

A köznapi szellemeskedés, az epéskedő szarkazmus nem szálíthatja le egy vonalnyira sem ezeket az érdemeket. Azért, mivel ezt a kilencz hatalmas kötetet, a mely egy ország produktív erejének tükröképét mutatja, nem fogják elolvasni a szépirodalom kedvelői, a tárczák, croquis-k és regények felületes olvasói, azért még mindig lehet és van is beese

ily munkáknak azok előtt, a kik egy nemzet kulturáját nem a mindennapi tárczafogyasztásból és a belletristák kereseti viszonyai-
ból itélik meg esupán, hanem abból, hogy a mezőgazdaság, ipar, kereskedelem és közlekedés terén mi módon és hová fejlődött az ország, mily intézüziók és miképen szolgálják annak anyagi érdekeit és mozdítják elő annak prosperálását.

Szakkérfiak szakbeli dolgokról irtak ebbe a nagy műbe. Letették abba tudásuk és tapasztalatuk javát. Követ köre hordtak, hogy felállítsák a szellemi emlékszóbrát ezredéves fennállásunknak. S a ki ma, bármely gazdasági irányban tájékozást és utmutatást keres, bátran kezébe veheti ezt a millenárius munkát, mert benne feltétlenül megbízható adatokat talál. S utódaink ezekből a vaskos kötetekből fogják megkonstruálni maguknak nemcsak az ezredéves kiállításnak azt a hatalmas képét, a mely a mi szemünket gyönyörködtette, hanem Magyarország egész közgazdasági és közművelődési állapotát, a mint az az ország fennállásának ezredik évében mutatkozott, kritika és okulás tárgyává tehetik.

Ebből a szempontból kell méltatnunk ezt az óriási munkát s akkor feltétlenül csatlakoznunk kell ahhoz az őszinte és jogos el-

TÁRCZA.

Ingó tulajdon.

— Irta: Sero Matild. —

Az apja újságíró, az anyja nyelvmesternő. A füeska nyolcz éves, de már tizenkét esztendőnek látszik, mert már igen sok különös dolgot tud és válaszai mindenkit meglepnek. Volt már Velen-
czében, Flórenczben, Nápolyban, de sokkal fiatalabb volt, semhogy ez utazások benyomásait megőrizhette volna. A vállait vonogatja, ha egy gondoláról, vagy a Vezu-
vrról beszélnek neki.

Aludt már mindenféle fogadóban, az elsőrangokban, ahol úgy bántak el vele, mint valami kis herceggel s a hol azzal mulatott, hogy minden perczen megnyomta a villamos csengő gombját, volt a negyedrendűekben is, hideg, kényelmetlen szobában, ahol esupasz volt a fal és keskeny, kemény az ágy.

Ez a gyermek már ebédelt már mindenféle vendéglőben s megkedvelte a zagyva étkeket és pikáns mártásokat; érti már, mint hívja a pinczért s mint rendelje meg a borjuhust tökehal-mártással, vagy majommézzel. Mielőtt a vendéglőbe lép, így szól az édesapjához:

— Papa, ha van pénzünk, foglyot szeretnék enni szarvasgombával.

És a papa megrendeli neki. Másnap aztán otthon egyszerű kecskesültet esznek sok burgonyával.

A gyerek volt már minden színházban, látta Aidát, Lohengrint, Faustot és Poliutót; Aidát szereti a fekete leányka miatt, Faustban a szép ördögöt kedveli, Loheringben a hattut és Poliutot ki nem állhatja, mert abban mindebből mi sem fordul elő. A Durann és Singer kisasszonyokat nagyon szereti; a többiekkel nem törődik. A felvonásközökbön a papa elviszi a kulisszák mögé.

Ez a gyermek bátya Marini kisasszonynak, Tesseró kisasszonynak megcsókolt, Cainyi kisasszony czukorkát adott neki Pietriboni kisasszonyt pedig ő szereti szenvedélyesen.

Ejfélok rossz a sohasem fáradt. Ha otthon marad, a cseléd hiába igyekszik, hogy meséket, mondjon neki; ideges és nem tud aludni. Újságból tanult meg olvasni és ismeri atyjának írói álnevét. Még nem tud jól írni, de már rövid jegyzeteket csinál a Napihírek rovat részére.

Mindig rossz a gyomra, mert otthon egyik nap egy óraker eszik, máskor meg nyolczkor, ma bordeauxit iszik, holnap pedig savanyu, rossz bort. Már tudja, mint kell elküldeni egy kényelmetlen barátot és mint kell a hitelezőkkel elbánni. Egy napon jelen volt; a mikor lefoglalták a szülei holmiját, míg halovány édes

anyja sirt, az apja meg eltűnt. Az apja kétszer-háromszor szenvedélyesen megölelte, megcsókolta, halkán megsugta neki, legyen jó és ne okozzon bánatot magának; egyszer aztán kocsin hozták haza a papát alétan, vértől borítva: egy golyó megsebezte a karját.

A betegség ideje alatt nem volt része finom ebédben, sétakocsizásban színházban: ám a nyomor egyre nőtt, a hitelezők mind dühösebbek lettek, a mama mindinkább gyöngült s a papa egyre bosszus és mérges volt.

A gyermek tudja, hogy az apja skeptikus és sok gunyos beszédet hallott tőle a szerelemről, erényről és a hazáról. Egyszer egész komolyan mondotta nekem: „Minden be foglaltatik egy jó pisztolylövésben.”

A másik egyetlen leánykája egy gazdag fogadósnak és már nincs édesanyja. Az apa, a ki imádja, átadta a legidősebb szobalánynak, hogy mindenüvé elvigye magával a konyhába, pinczébe, padlás-szobába, elegáns termekbe és szalonokba. A kicsike legyen mindig vele. A leányka tíz éves és itt élt szünetlen járaskelés, a szünetlenül váltakozó embertömeg közepette.

Bájos hálószobácskája van és piczike tanulószobája, zongorával, de ha nagyon sok idegen érkezik, akkor át kell enged-

ismeréshez, a melylyel komoly és nagy tapasztalatu férfiak adóztak a mű megteremtőinek; azoknak a buzgó, lelkes és tudós férfiaknak, a kik ércznél maradandóbb és becsesebb emlékművel örökítették meg ezredéves fennállásunk ünnepét.

— **A kvóta.** Bécsből jön a hír, hogy a két kvótabizottság közt közeledés történt. Hogy az osztrákok tettek e egy lépést hátra, vagy a magyarok egyet előre, azt ezidő szerint még a kvóta-titkok sötét fátyolán át csak sejtethetjük. Egy külső jel mindenestre jelentős: a hetes kvóta albizottságok első találkozása nem volt egyuttal az utolsó.

Az előzmények után ez a tény világosan dokumentálja, hogy az osztrák kvóta-bizottság kilépett makacs elzárkózottságából s némi hajlandóságot mutatott — legalább elvben — a magyar részről ajánlott számítási mód elfogadására. Ellenkező esetben, mint már módunk volt jelezni, a magyar kvóta-bizottság az osztrák urakkal való érintkezést még ma megszakította volna.

A mai napnak tehát némi eredménye is van. Most már a megegyezés lehetőségéről is szólhatunk, — valószínűségéről azonban csak nagy óvatossággal.

Az érdem jutalma.

— Veressné Szathmáry Teréz ünnepeltetése. —
Debreczen, június 27.

A városháza közgyűlési terme vasárnap délelőtt megtelt előkelő hölgyközönséggel, a város társadalmának színjavával. A díszes közönséget az az alkalom hozta össze, hogy *Degenfeld* József gróf főispán ekkor adta át ünnepélyesen az arany érdemkeresztet Veressné *Szathmáry* Teréz urnőnek, a Jótékony Nőegylet elnökének. A legmagasabb elismerés nyilvánítása alkalmával a város társadalmának eliteje jelenlétével és avval a lelkes ovációval, amelyben az ünnepeltet résztette, csak sanctionálta a nagy közönség

elismerését, ragaszkodását és szeretetét az áldásos munkásságért, melyet Veressné Szathmáry Teréz urnő hosszú évek sora óta kifejt önfeláldozó buzgalommal. Az emberszeretet magasztos feladatainak szolgálata, gyakran sok önmegtágadást és mindenkor sok fáradságot és munkát igényel. Mikép felelt meg hivatásának a jótékony nőegylet elnöknője, tudja e városban mindenki. A fenkölt, nemes lélek és jóságos szív akaraterővel párosult benn, amely képes alkotni, hatni és képes volt olyan eredményeket kivívni, mint a nőipariskola, amely a nőnevelést gyakorlati irányba terelte; mint a népkönyha, a mely az inséges télen a társadalom annyi elesett emberét mentette meg a legborzasztóbb nyomortól.

A királyi kitüntetés csak alkalom volt arra, hogy a jótékony nőegylet, a nőipariskola és a két intézménnyel együtt a társadalom, a nyilvánosság előtt is kifejezze hódolatát, tiszteletét és elismerését az érdem iránt. Éremkeresztet, emléktárgyakat, virágokat adtak át az ünnepeltnek, akinek utját annyi szegény ember hála-könnyei öntözik. Legyen ez a sok áldással behintett ut hosszú, nagyon hosszú. Ezt kívánjuk az ünnepeltnek önmagáért, a szegényekért, a kiknek jóvoltáért él és a humanizmusnak, melynek nemes életét szentelte.

Az ünnepélyről a következő részletes tudósítás számol be:

A közgyűlési terem színültig megtelt elegáns hölgyközönséggel; a karzatot a Petőfi daloskör foglalta el.

Jelen voltak: Özv. Komlóssy Imréné, özv. Béressy Sámuelné, özv. Brunner Edéné, özv. Jablonczay Kálmánné, dr. Kola Jánosné, özv. Paksy Imréné, dr. Pallay Miklósné, Sesztina Lajosné, Stegmüller Sándorné, özv. Szallár Ferenczné, Tikos Istvánné, akik az ünnepelt elnöknek az egylet alapítása óta buzgó munkatársai a jótékony társulati gyakorlásában s tagjai valának már a legelső választmányoknak is.

Továbbá: Szabó Kálmánné alelnök, Baróthy Béláné, Benyács Emilné, Berger Jenőné, Budaházy Ödönné, dr. Csikos Sándorné, Csóka Sámuelné, Füleky Pálné, Géresi Kálmánné, Gaszner Károlyné, Györffy Józsefné, Kardos Lászlóné, Komlóssy Arthurné, Komlóssy Dezsóné, Karay Sándorné, Konez Ákosné, Kaszanyiczky Endréné, Kaszanyitzky Andorné, Kéki Sándorné, Kubek Erzsébet, Kovássy Sarolta, Konrád Mariska, László Józsefné, Mayer Emilné, Majer Sándorné, Muraközzy Róza, Meskó Antalné, Nagy Gyuláné, dr. Popper Alajosné, özv. Poroszlai Lászlóné, Rásó Gyuláné, Rickl Antalné, Riesz Lipótné, Simonffy Gyuláné, Szathmáry Mihályné, Szunyogh Sándorné, Szalay Józsefné, Szöllösyné Kaffka Róza, Tóth Jánosné, B. Tóth Lajosné, Tóth Béláné, Tóth Sándorné, Zádor Lajosné, Zalay Márkné, Varga Károlyné, özv. Vass Pálné stb. és számos kisasszony.

A közélet jelesei közül ott láttuk: gr. *Degenfeld* József főispán, egyházkerületi főgondnokot, *Kiss* Aron ev. ref. dr. Wolafka Nándor r. kath. v. püspököt, Simonffy Imre polgármestert, Zádor Lajost, Láber Mihályt, a városi tanács több tagját stb.

A közgyűlés megnyitása.

Az ünnepély a Hymnusszal kezdődött, amelyet a Petőfi daloskör adott elő s az egész közönség állva hallgató. Szabó Kálmánné szül. *Fráter* Etelka urnő, a nőegylet alelnöke a következő beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Szerencsésnek érzem magamat, hogy szívemből üdvözölhetem a jelen díszközgyűlésen a nőegylet tisztelt tagjait; a jelenlévő díszes közönséget, valamint Méltóságos gróf Főispán urat, aki kérésünkre engedve szívesen jött közénk, hogy örömünket teljessé tegye.

Mostani díszközgyűlésünk tárgyáról méltóztattak a meghívóból értesülni. Szeretett elnökünket Ó felsége a király a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki. Ennek ünnepélyes átadása fog megtörténni, hozzáfűzve a nőegyletünk és nőipariskolánk részéről jövő meleg üdvözléseket és emléktárgyak átnyújtását is.

nie az ő helyiségeit is és ma az első emeleten alszik, holnap meg az ötödiken. A leányka egynegyed órát gyakorol a zongorán, angolul, francziául és németül feesege. Az utasok mosolyognak feléje, beszélnek vele, megcsókolják és ő megtanulta, hogy ne bosszankodjék e miatt, gépiesen mosolyogjon, meghajtsa magát és így szóljon: „Jaime beaucoup la France Monsieur.

Az ismeretlen, közömbös arcok, melyek mindig érkeznek, mindig elutaznak, álomképek gyanánt vonulnak el előtte mind és ő már tudja, mint kísérje az utast az ajtóig és mint hajtsa meg magát, a mikor az elutazik.

Tud a Table d'hôtelnél étkezni és tudja az egyik tál ételt mellőzni és az asztalkendőjét összehajtani. Ismeri a szakács minden hibáját, a kotlettet, melyek a csonthoz tapadnak, a vaját, melyet háromszor használnak, a husmaradékot, melyeket pástétomíteléseknek használnak, a főtt húst, melyből négy nap mulva gombócot készítenek a ragouleshez, a lisztből készült fehér pudringot, a takarékosan elkészített apró gesztenye-pástétomokat és mosolyog a gyanutlan utasokon.

Észrevételei a pincérek udvariasságának fokozatait a vén hercegné és kísérete, a gazdag, boldog ifju pár, a fel-

fuvalkodott bankár s a fecsegő képviselő iránt.

Megtanulta, mint kell megvetni a szegény embereket, kik egy udvari szobát kérnek a negyedik emeleten, kik nem jöttek le a Table d'hotelhoz, kik nem kávéznak a fogadóban, s kik a kézi táskájukban gyertyát hoznak magukkal, mert a fogadóban egy lira az ára a gyertyának.

Sokat lát és hall, a mikor a folyosón elhalad a félig nyitott ajtó mellett, a mikor ebéd után vagy este váratlanul a szalonokba lép: kétértelmű rendetlenséget a hálószobákban, hölgyeket fésülőköpenyekben, urakat ingujjban, a mint a szakállukat festik, pincérezeket, kik lopva csókolják a szobaleányokat, vidám urakat, kik eltévesztik az ajtószámot, árnyakat, melyek éjjel keresztülsurrannak a folyosókon, szerelmes beszédeket . . . Ő lesüti a szeméit, elsápad és mosolyog.

A mikor családi körben van a papával, a bácsival és unoka testvérekkel, akkor hallja, mint tárgyalják a nagyüzletkérdéseket, az új terveket, melyekkel pénz lehet szerezni, jobb kombinációkat az utazók zsarolására s a gyűlölet és megvetést, mit a gazda a vendégei iránt érez.

Két dolog foglalkoztatta tíz éves korában különösen. Annak a magas, szőke hölgynek alakja, ki három hónapig időzött náluk, a pénzt szórta s az ablakon kereszt-

tül dobálta, egész Rómát fogadta, valamennyi pinczéért foglalkoztatta — a kire a papája nagyon haragudott, mert sohasem egyenlített ki a számlákat, melyeket aztán különös módon rendezett, magához hivatva a gazdát, egy fél napon át mulattatta és aztán a legjobb kedvében elbocsájtotta; — és az a sápadt, sovány ur, ki csak fél napot időzött, két pohár vizet ivott, nem beszélt senkivel és délben — felvágva üteteit — megölte magát.

*

A tisztesség kedvéért a férj s feleség ugyanazon házban laknak, de bensőleg elváltan élnek. A nő a földszinten lakik, a férfi az első emeleten, fiúcska a másodikon.

Együtt ebédelnek mindahárman, de a nő könyvet olvas az ebéd alatt, a férfi pedig ujságot; a gyermek ott ül kettőjük közt, nagy, csodálkozó szemével fölátva nézi a mamát vagy a papát és némán eszik. A kicsikének nevelőnője és és fiatal házitánítója van. A mama időnkint leereszkedik annyira, hogy csipkeruhájában és aranyhimzésű papucsában jelen van az egyik lezkeorán. Ugy találja, hogy a fiúcska tulsokat tanul és halkan megmagyarázza a tanítónak az okokat, hogy miért. A gyermek lopva nézte.

Ha néha erőt vesz rajta az anya;

Midőn a királyi kitüntetésnek átadására Méltóságos gróf főispán urat tisztelettel fölkérem, a diszközgyűlést ezzel megnyitottnak nyilvánítom.

Első teendőnk azon diszközgyűlésnek megválasztása, mely a kitüntetett elnököt e terembe hívja. A küldöttség tagjait ajánlom: Komlóssy Imréné, Béressy Sámuelné, Pallay Miklósné, Varga Károlyné, Mayer Emilné, Brunner Edéné tagtársakat. (Eljenzés.)

Negyed óra múlva megérkezett az ünnepelt elnök Szűcs Kálmán egyleti pénztáros karján, kísérvé a küldöttség tagjaitól. Zugó eljenzés között lépett a terembe s nyájas mosolylyal fogadta a lelkes ovációt.

Az érdemkereszt átadása.

Gróf Degenfeld József főispán a következő beszéd kíséretében nyújtotta át az ünnepeltnek a *koronás arany keresztet*.

Mélyen tisztelt nőegyleti közgyűlés!

Ő Császári és apostoli királyi Felsője f. évi május hó 10-én kelt legfelsőbb elhatározása folytán a debreczeni jótékony Nőegylet elnökijének Veresné Szathmáry Teréz Ő Nagyságának (Eljenzés) a jótékony terén szerzett érdemeiért a koronás arany érdemkeresztet méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

Ez a legfelsőbb kitüntetés kétségtelenül legelső sorban a nőegyleti elnök kiváló érdemeinek elismerése, de az is kétségtelen, hogy a méltánylás egyszersmind a debreczeni jótékony nőegylet működésének is méltánylása, azért a kegyes szolgálatért, melyet a nőegylet a jótékony terén teljesített.

Épen azért első sorban ugyan a kitüntetett elnök Ő Nagysága, de különben az egész jótékony Nőegylet megtisztelve érezheti magát. Szolgáljon is eza kitüntetés a jövőben buzdításul. Nekem jutott a szerencse, hogy a megérdemelt kitüntetést első sorban a kitüntetettnek átadhassam, amit ezzel a legnagyobb örömmel teljesítek; egyszersmind örömmel adok kifejezést a felett, hogy én lehetek a leg-

első, aki az átvétel után Nagyságodnak szívből szerencsét kívánok. Kívánom Nagyságodnak, hogy ezen kitüntetés jelvényét igen igen hosszú ideig viselhesse s az eddigi uton tovább haladva a jótékony terén való áldásos működését sokáig folytathassa. (Szünni nem akaró eljenzés.)

Az elnök köszönete.

Veresné Szathmáry Teréz mélyen megindulva, a meghatottságtól könnyezve imígy mondott köszönetet a királyi kitüntetésért:

Méltóságos Főispán ur!

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Nyilvános ünnepeltetésekre, kitüntetésekre soha nem vágytam. Hisz csak annyit tettem, mint a mennyit minden érző szívű egyének tenni kell, mint a mennyit helyemben mindenki meg tett volna. (Eljenzés)

Igyekeztem, igyekezetünk mindnyájan a szegény, mindenkitől elhagyott árvákat a társadalom hasznos tagjaivá felnevelni, törekedtünk arra, hogy a fiatal leányok nevelésük befejezéséül, a kézi munka minden ágát, az ipariskolában megtanulhassák s otthon családjokban értékesíthessék, s azok a nők, a kik rávannak szorulva s a tanulásra hajlammal bírnak — ott kiképzést nyerve, kenyerőket megkereshessék; fáradtunk azon, hogy a munkaképtelen szegények, aggod és betegek segélyben részesüljenek, s hogy olyankor — mint a mult télen is — amikor a nyomor a legnagyobb, a népkonyhában táplálkozást kapva az éhenhalástól megmeneküljenek.

A nagy közönség s főleg a jótékony nőegylet buzgó tagjai, fáradhatatlan választmánya s kedves elnöktársaimé az érdem, ha célunk sikerült, ha sok nyomort enyhítettünk, és sok-sok könnyet felszárítottunk.

A nőegylet érdemeit ösmerte el és jutalmazta meg legkegyelmesebb Urunk Felsője Királyunk (élénk eljenzés) amidőn csekély személyemet e nem várt s nem reményelt ritka, magas kitüntetésben részesíteni kegyeskedett.

Igaz hálával és hódolattal fogadom ezt és amennyire mélyen érzem ennek

becsét, annál inkább kötelezettnek érzem magamat arra, hogy jövőben is, tevékenységemet fokozott mértékben szenteljem a szenvedő emberiség javára. (Hosszas, zajos eljenzés.)

A nőegylet nevében

S. Szabó József kollegiumi tanár, egyleti titkár a következő költői szép beszédet intézte az ünnepelthez:

Nagyságos Asszonyom!

Irva van, hogy „örüljétek az örülőkkel és sirjatok a sirókkal!” E szívből olott isteni parancsnak hódolt Nagyságod egész élete folyamán s ennek hódolunk mi is most. Mi örülünk e város örvendező népével, Nagyságod sir a sirókkal, a szenvedőkkel, a nyomorultakkal, az elhagyott özvegyekkel és árvákkal. Melyik a felségesebb cselekvény?

Mi emberi dolgot művelünk, amikor eljövünk ide, hogy örömnünknek hangot adjunk, Nagyságod az eget hozza le az égből a földre, amikor letörli a sirók könyzeit, fölemeli az elesetteket s hajlékot ad az árváknak.

A szeretetnek ezen csuda műveiből fakad a mi mostani örömnünk is, amelyet én a nőegylet nevében a *legmelegebb üdvözlés alakjában* adok vissza Nagyságodnak, akitől származott. Ha Nagyságod nincs nemes szívével, fenkölt gondolkodásával, lángoló buzgalomával és törhetlen akaraterével, nincs királyi kitüntetés, nincs ez a meghatóan ünnepélyes óra, nincs a nőegylet elnökében és elnöke által oly magasra emelve, ahol munkálkodását nemesak egy város, egy vidék látja és érzi, hanem ahol már a királyi trónnak felséges birtokosa is reáirányítja magas tekintetét.

Minden intézmény ereje, hatása vezetőitől függ. A nőegyletek általán véve a legszebb, a legmagasztosabb czélokért küzdő társulatok. Istennek e földön mindmennyi gyöngéd lelkü, nemes szívü nemtökből összeállított táborai, amelyek bámulatos odaadással küzdenek a társadalmi nyomor ellen. De ha vezetőikben nincs éberség, kitartás, önfeláldozás, nincs meg az éles szem, szélesebb látókör, tapasztalat, sőt bizonyos mérvü, találékonyság, ugy munkásságuk észrevehető eredmény nélkül folyik szét; csak olyan, mint egy elfutó, nyári meleg eső, amely után annál inkább érezhető a tikkasztó hőség.

Sokszorosán szerencsés a debreczeni nőegylet, hogy Nagyságodban hivatott vezetőre talált, akinél a jótékony eszme s mindaz, ami ezzel egybefügg, nem muló szeszély, nem divatos hajlandóság, nem hiú dícsőségvágy, hanem lelkének belső tartalma, egész életének czélja, amelyért nem sajnálja áldozatul hozni idejét, erejét, nyugodalmát. Évtizedek lankadatlan munkássága, évtizedek fényes sikerei tesznek tanubizonyságot mellette. Ha mi nem szólunk, az árvaház kövei fognak megszólalni; beszélni fognak az általa megalapított iskolák, hogy hirdessék buzgóságát, eszméit, nevét s maradandó érdemeit.

De még beszélnek mások is, akik nem jöhettek ide, a száz meg száz sorsüldözött szerencsétlen, akiket hosszú elnöki pályája alatt megszentelt, fölemelt s visszaidott az életnek. Hálaszóval, áldáskívánással tekintenek feléje.

Árvái im itt vannak, hogy örömkönyveket hullassanak e napon s együgyü szívök hálás érzelmeit elrebejék.

Most előállott a nőegylet egyik árvája, *Darvasi Mariska*, s a következő szép verssel üdvözölte az ő jóttevőjüket:

Szegény árvák vagyunk, az Isten is látja. Bus árvaságunknak szerető istápjá. Az irgalmas lélek.

Hogy ha az nem volna, ha fel nem ölelné,

ézés, reggeltől estig magánál akarja tartani a fiúskát. A gyermek látja, mint festi az édesanyja szemöldekét, mint rizs-porozza karjait és nyakát, mint fődíbe halvány pírrel az orcáit. A gyermek zavarodottan nézi mindezt és szereti a szoba illatát.

Ha a mama sétálni akar menni vele, ostobának, rosszul öltözöttnek találja és anyai hévvel egy övszalagot köt a derekára, mi egy leányt illetve meg, gyönyörű csipkenyakkendőt köt a nyakára és így öltözötten, órákig kell kocsiznia édesanyjával a hidegen, felöltő nélkül; az orra kivörösödik s unalmában megtelnek a szemei könnyekkel. A mama köszön mindenfelé, mutogatja gyermekét, gyakran megcsókolja, megkérdezi, akar-e csukrot vagy valami játékszer: éljásza a szerető anya komédiáját.

A Villa Borghesében, a Via della Fontanában megállítja a kocsit és fiatal urakkal mulat, kik bizonyos pikáns dolgokat mondanak el neki, miket felkaczag, míg a gyermek figyel és ő is érteni igyekszik valamit. Gyakran kiszáll a kocsiból, hogy egy barátijét meglátogassa, egy óra hosszat marad és a gyermeket a kocsiban hagyja. A szegény fiúskát könyves szemekkel vár, az idő hosszú neki s a kocsis, ki mindent tud, néhány szemtelen szót dörmög.

Akkor aztán a mama megint meg-

fedkezik vagy két hétre a gyerekről, reggel szórakozottan megcsókolja, vagy heves, a mikor ideges komornát hívja, hogy vezesse ki, ha elsírta magát.

Időnkint szigorúan tilos a fiúskának bemenni a mama szalonjába. „Senkinek sem szabad bemenni” mondja a nevelőnő mosolyogva.

Este megmutatja magát a mama kivágott bál ruhában, de a gyermek hiába nyitja ki karjait a szép alak felé — a mama félti a frizuráját és elmegy anélkül, hogy megcsókolná, csak arra inti, hogy esendesen viselkedjék.

Más napokon reng a ház a nagy fogadóestéktől, báloktól: megjelennek a szabó, szabónők, a szolgálk virágokkal és az ajtókat csapkodják; már nem esznek délben és nem alusznak többé. Azután a signora teljes nyugalomra engedi át magát, nem fogad senkit, izgatott és félbelodnak látszik.

A papa egész nap, néha egész éjjel is a házon kívül van. Három, négy hónapokint a papa és a mama rettenetesen veszekednek egymással a gyermek jelenlétében; aljas sérelmekkel illetik egymást, összetörök a butorokat, ájulás következik s a teljes válással való fenyegetőzés.

Es a gyermek az előszobában, a konyhában hall mindent, a mit a eselések a papáról és a mamáról beszélnek.

Fordította: **Z. Elek Irma.**

Zokogó jajszóval kinnal lenne telve
E siralmas élet.

Irgalmas lelkek közt messze, elől járva,
A ki azt munkálja, hogy ne legyen árva
Közben s távolban,
Őt ünnepeljük ma, azért gyűltünk ide
S ez örömnépeken a kis árvák szíve
Nagy hálára dobban.

Tele van a szívünk, tele van hálával,
Felfakad belőle, mint rezgő madárdal
S repül föl az égnek.
Ott szerető Atyánk trónjához lebegve
Édes reménység közt mondja el rebogva:
Az árvák mit kérnek?

Áldást jó Istenünk! áldást kérünk rája,
Kinek jótékonyág ékes koronája.
Védd drága életét!
Árvák gyámolául, árvák öröme
Hosszu évek sorát boldogságban érje
S az áldást hintse szét!

(Az élénk, bátor leányka üdvözlése sokaknak könnyeket csalt a szemébe s az egész hallgatóságot zajos éljenzésre készítette. Azután a nőegylet szónoka folytatta a beszédét:)

E jelenet — ugymond — lelkünket megindítja s fölemeli. A nőegylet büszke az ő kitüntetett, kiválasztott elnökére. Dicsőségét tiszteletével és szeretetével aranyozza meg. Tiszteletének és szeretetének zálogául s e feledhetetlen pillanat emlékeül im e jótékonyág géniusával ékesített emléktárgyat adja át Nagyságodnak. Fogadja tőlünk oly tiszta szívvel, mint ahogy adjuk. Lelkes örömmel követjük tovább is áldásos utjában, csak haladjon előttünk! Jótékonyágban, nemes idealokban kifogyhatatlan élete pedig — a királyi kegy sugaraitól beragyogva — terjedjen hosszú, hosszú időkre!

Beszéde végén a szónok ányujtotta a nőegylet tagjainak értékes emléktárgyát, a jótékonyág nemtőjét ábrázoló stilszerű veretű ezüst virágtartót, tele illatos rózsákkal.

Az elnök hálás szívvel köszönte meg tagtársainak, az élő szeretetben munkatársainak megemlékezését.

Az elnök beszéde a következő:

Tisztelt nőegylet!

Kedves barátnőim!!

Tiszta szívemből köszönöm, barátságuk, szeretetük s ragaszkodásuk e fényes bizonyítékát.

De nem az emléktárgy nagy becsé s megkapó szépsége tölt el hálás köszönettel, hanem az a bámulatosan buzgó odaadás s pihenést nem ösmerő ezeltudatos fáradozás, amelylyel irántam érzett rokonszenvéket s szeretetüket kimutatni s nekem szavakkal ki nem fejezhető örömet akarni törekedtek.

Ugy tekintem ezt, mint zálogát készségüknek arra, hogy velem együtt vállaltva továbbra is buzgólkodni fognak kitűzött magasra ezeltudatos célunk: a társadalmi nyomor enyhítése körül. Hisz ez a buzgalom, amely a szeretet, ragaszkodás és elismerés külső kifejezésében ily nagy-szerűen nyilatkozott meg: esodákat mivel, ha ezeltudatos célunk előbbvitelére használjuk fel.

Fogadják még egyszer legszívesebb hálámát és köszönetemet.

A nőipariskola ajándéka.

Ezután *Kabek* Erzsébet k. a. a nőipariskola jeles igazgatója a következő szép beszédben adta át a nőipariskola remek ajándékát, egy művésziesen kidolgozott kályhaellenzőt:

Nagyságos Asszony!

A nőipariskola nevében járulok elébe ez ünnepélyes alkalommal, hogy a legmelegebb üdvözléssel fűzzem királyi kitüntetéséhez

s kifejezést adjak a nyilvánosság előtt iránta érzett mély tiszteletünknek.

Nagyságod szilárd akaratával, törhetlen buzgósággal a semmiből teremtette meg s emelte a virágzás fokára a mi intézetünket. Ha tehát igaz öröme lehet valakinek e napon, mikor Nagyságod kiváló érdemei a legmagasabb helyről részesülnek a legszebb méltánylásban, ugy bizonyára intézetünk lehet az, mely Nagyságodban létrehozóját tiszteli s így a mai gyönyörű ünnepély hangulatába mint egy gyermek olvasztja bele hálás és kegyeletos érzelmeit.

Ezen érzelmeinknek külsőképpen is kifejezést kívánunk Nagyságod előtt adni im e szerény emléktárggyal, melyre nőipariskolánk szorgalmas növendékserege legjobb tudása szerint a szeretet és ragaszkodás selyemfonalával himezte rá a hála és tisztelet színes virágait.

Fogadja tőlünk kedvesen e művet, mint önmunkásságunk eredményét s érezze ennek szemlélésekor azt a gyönyörűséget, melyet a teremtő, alkotó lelkek éreznek, mikor gondolataikat megvalósulva látják maguk előtt.

Végül azon forró kívánságunkat tolmácsolom Nagyságod előtt, hogy a legmagasabb kitüntetés birtokában terjedjen élete hosszú időnkig a szenvedő emberiség és a mi tanítványaink igaz javára!

Erre az ünnepelt így felelt:

Kedves igazgató!

Szívemből mondok köszönetet gyöngéd figyelmükért s örömmel fogadom el e szép emléktárgyat, mely jóízűség, szorgalmuk s irántam való ragaszkodásokról tanuskodik.

A mi szerény intézetünk, melynek jelszava: munka, szorgalom és takarékoság, sok nehézséggel jött létre, de az Önök igyekezete, buzgalma, szakavatott képzettsége mind ezt legyűrte, s pártfogást, rokonszenvet nyert s tért hódított.

Fogadják köszönetemet s ígéretemet, hogy a jövőben is minden erőm s igyekezetemmel ennek felvirágzásán velük együtt fogok munkálkodni.

A polgármester üdvözlése.

Az ünnepély végén *Simonffy* Imre kir. tanácsos polgármester a törvényhatóság nevében így üdvözölte az ünnepeltet:

Mielőtt a mi igen szeretett nagyságos Elnökünk feloszlatná a gyűlést, — mert a program már véget ért — méltóztassanak megengedni, hogy én is szóljak egy pár szót e szép ünnepélyen: én, mint polgármester, a ki Önagyságának önzetlen, fáradozó, közjóra irányuló működését kezdettől fogva mindig figyelemmel kísértem. reá hivatkozom, a ki jól ismerem az ő működését; indítatva érzem magamat, hogy elismerésem, különösen pedig a városi törvényhatóságnak elismerését, tiszteletét, nagyrabecsülését, a Nőegylet nagyrabecsült Elnökjének tolmácsoljam. (Élénk éljenzés.) Fogadja Nagyságod a mi igaz, őszinte nagyrabecsülésünknek és ha szabad mondanom: szeretetünknek kifejezését és ezennel kívánom, hogy az Isten Nagyságodat áldásos működésében még hosszú ideig tartsa meg. (Hosszan tartó éljenzés.)

*Komlóssy*né *Thurzó* Róza urnó szólalt fel ezután: Engedjék meg, hogy én is, mint az egyletnek legöregebbik tagja legelőször tolmácsoljam szeretett Elnökünkhöz való ragaszkodásunkat és szeretetünket. (Zajos éljenzés.)

A Petőfi dalkör most a szöveget énekelte s azután *Szabó* Kálmánné elnök berekesztette az ünnepélyes gyönyörű diszközgyűlést, melynek emléke sokáig felejthetetlen lesz azok előtt, akik részesei valának.

A szerenád.

A Petőfi-dalkör is részt kívánt venni Veressné Szathmáry Teréz ünnepeltetésében. Este szerenáddal tisztelte meg Veressné Szathmáry Teréz elnököt E helyen említjük még meg, hogy szerenádott adott a Petőfi dalkör *Szabó* Kálmánné alelnöknek és S. *Szabó* József titkárnak.

NAPI HIREK.

Gróf Korniss Zsigmondné.

A jótékony nemtője gyászba borult. Ugyanazon napra virradólag, midőn a debreczeni jótékony nőegylet a király által kitüntetett elnökét ünnepelte, meghalt az egyletnek egy másik oszlopos, lelkes tagja. egy időben elnöke: gr. Korniss Zsigmondné. A grófnő, mióta Debreczenben lakik, 1869 óta, finom műveltsége, leereszkedő nyájas modora, szívjósága által folyton közszeretettel örvendett. Buzgó támogatója minden szép és nemes társadalmi mozgalomnak, amelyet a debreczeni hölgyek kezdeményeztek vagy fölkaroltak. Nehány hét óta súlyos betegség döntötte ágyba s tegnap minden jóknak mély bánatára, örök álmra hunyta le szemét. Rokoni elhunytáról a következő gyászjelentést adták ki:

Deréky Gyuláné lozsárdi báró Györfy Róza úgy saját mint férje Deréky Gyula, lozsárdi báró Györfy Samu; Villám Jánosné báró Györfy Katinka férje Villám János s leányuk Mártha; özv. lozsárdi báró Györfy Károlyné miháldi báró Splényi Emma; báró Otterstedt Károlyné gróf Bethlen Sarolta s az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti a feledhetetlen legjobb testvér, nagynéne és rokon gönczruszkai özv. gróf Korniss Zsigmondné lozsárdi báró Györfy Bertha folyó hó 25-én esti 10 és fél órakor, hosszú és kínos szonvedés után történt gyászszó kimúltát. A boldogult földi maradványai f. hó 28-án d. e. 10 órakor fognak az unitárius egyház szertartása szerint a Nagy-Csapó-utca 25-ik számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. Debreczen, 1898. június 26. Áldás és béke lengjen porai felett!

*

A nőegylet elnöksége ezuton is felhívja az egyesület tagjait, hogy gr. Korniss Zsigmondné temetésén minél számosabban jelenjenek meg.

— **Hivatalvizsgálat.** *Degenfeld* József gróf főispán titkára dr. *Viczián* István kíséretében ma megkezdte a rendőrségi hivatalok vizsgálatát. Ma délelőttig a főkapitányi, igazgató, kiadó hivatalokat, az iparhatósági hivatal és a II. ker. rendőrség hivatalát vizsgálta meg s mindent példás rendben talált s *Boczkó* Sámuel rendőrfőkapitány előtt teljes megelégedését fejezte ki.

— **Ünnepelt kormánybiztos.** Csiki Lajos debreczeni theologiai tanár, mint érettségi vizsgákhoz küldött kormánybiztos esütörtök óta Marosvásárhelyen időzik, hol Deák Lajos kir. tanfelügyelő vendége. A kiváló vendég tiszteletére Horváth József igazgató esütörtökön, Bedőházi János tanár pénteken és Csontos Olivér ügyvéd szombaton fényes ebédeket adtak. Megjelentek Csontos Olivér vendégszerető házában a következők: Csiki Lajos kormánybiztos, Gr. Tholdalagi László főgondnok, Desy Zoltán gondnok, s a tanári kar Horváth József, Bihari Sándor, Bedőházy János. János, Páll Károly, Csiki

Lajos, Gy. Demeter Kálmán, Koncz József, Lakatos Sámuel és Barri Zsigmond, továbbá dr. Illyés Lőrincz, Komjáthy János szinigazgató, dr. Sebess Dénes. Ebéd alatt számtalan pohárköszöntő volt.

— **A helyivasut közgyűlése.** A debreczeni helyivasut r. társaság tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az igazgatóság tagjainak 8-ról 10-re s a felügyelő bizottság tagjainak 3-ról 4-re emelése végett az alapszabályokat módosították. A budapesti részvényesek közül új igazgatósági tagokul Urbán Adolfot és Szirmai Richardot, felügyelőül pedig Szunyogh Szabolcsot választották meg.

— **Esküvő.** Fényes esküvő lesz július hó 5-én a nagyváradi-utcai izraelita templomban, hol délután 5 órakor Mardel Ignác tartja egybekelési ünnepélyét Fried Ignác művelt lelkű, szép leányával Gizellával. A bájos menyasszony unokanővére az ismertnevű írónak s a mi kedves hírlapíró társunknak Ujlaki Antalnak. Tartós boldogságot kívánunk a tiszta szerelemből kötött frigyhez.

— **A debreczeni tornaegylet** tegnap d. e. tartotta évi közgyűlését dr. Kenézy Gyula elnöklése mellett. Az évi jelentés a tagok számának és a tornacsarnok látogatásának gyarapítását jelzi. A vívó csoport ismét megalakult. A kiadások 2307 frt 06 krt, a bevételek 2171 frt 17 krt tettek; — szerint a pénztári veszteség 125 frt 89 kr. Dr. Márton Kálmán pénztárosnak a felmentvényt megadták. A tornacsarnok és bérház végleges átvételére vonatkozólag elhatározta a közgyűlés, hogy a kollandáló bizottság jelentését helyeslőleg tudomásul veszi s a Stegmüller Árpád vállalkozóval kötött egységet helybenhagyja, melynek értelmében 3500 frt kövételését s ennek 1898. április 12-től járó kamatait a felvevő újabb kölesönből fizeti ki az egylet. Ez újabb kölesönnek záloglevelekben való fölvételével megbízták a választmányt. Egyszersmind felkérték az elnökséget, hogy a felveendő tízezer frt erejéig a várostól mint a háztelek részbeli tulajdonosától eszközölje ki az elterhelési engedélyt. A csarnok mögötti taret rendezés után szívesen átengedik a szabad időben iskolai játszótérnek s gondoskodik annak fenntartásáról, ha a város, melyet a közoktatásügyi miniszter már régebben felszólított iskolai játszótérek létesítésére, ezt a helyet a szomszédtelek kisajátítását megnagyobbítja. Ez iránt megkeresik a városi tanácsot. A megüresedett választmányi tagságra Lasz gallner Kálmánt választották meg. Végül a fáradhatatlan elnöknek köszönetet szavaztak.

— **A Zóna-asztaltársaság** a Dréher-sőrcsarnokbeli állandó tanyájáról szombat este kivonult a zöldbe s a Nagyerdőn rendezett esinos mulatságot a tagtársak feleségei és leányai szórakoztatására. A „hölgyestély“ nem annyira népes, mint inkább kedélyes volt. A polgári lövőház szép parkja volt a színhelye a kellemes mulatságnak, mely női tekeversenynyel kezdődött. A díjak tréfas tárgyakból állottak a szerencsés nyerők a következők: I. díjat Balkányi Edit, II. díjat Balkányi Edéné, III. díjat Novotny Janka IV. díjat Erber Margit, V. díjat Schwarcz Anuska s VI. díjat Freund Jenőné vitte el. Ezután a Z. A. T. gazdájának Márkus Jenőnek a szerepe következett, a ki izletes vacsorát szervírozott, ezen étlap szerint:

Csangó vetece. bélszin pastetommal, libasült kovászos ugorkával, káposztás rétes, turós csusza, mogyoró crem.

Vacsora után pedig késő éjfélig tartó táncz következett s lámpionokkal kivilágított park egyik tisztásán, Rácz Károly zenéje mellett. A mulatságon megjelent dr. Wolafka Nándor vál. püspök plébános is, aki elnöke a Z. A. T.-nak.

— **A lovassági laktanya építése.** A honvédelmi miniszter leküldött iratában megsürgette a lovassági laktanya építését.

— **Tanulmányi kirándulás.** Váczy János gazdasági elnök vezetése alatt a gazdasági egyesületnek számos tagja es több gazdálkodó, mintegy 50-en vettek részt a tegnap, vasárnap délután a pallagi földmives-iskola telepére rendezett tanulmányi kirándulásban.

Török Elemér dohánykísérleti állomás vezető-helyettes a dohányültetéseket mutatta be szakszerű és valóban élvezetes előadás mellett; a dohányültetések különböző módja, a különböző műtrágyáknak a dohánynövény fejlődése- és éghetőségére való hatása a különböző kísérleti telepeken mutattak be. Megtekintették a kirándulók a dohánykísérleti állomás telepét, az épülőben levő különböző rendszerű dohányszárító színeket, simító házakakat stb.

Megtekintették a kirándulók az intézet szarvasmarha- és juh-állományát, a burgonyaültető gépet, melylyel tiszteres gyorsasággal és egyenletesebben történik a burgonyavetés.

Megtekintették a kísérleti telepen a rozs-, tengeri- és kender-vetés, az ezeken alkalmazott műtrágyák hatása, a zöld trágyázásról szolgáló növény kezelése.

Megtekintették a fűkaszáló 8 rendbeli gép s azok mikénti kezelése bemutatott. A kísérleti telepen bemutatott Leinstetti rozsterméséből, a megjelent gazdálkodók több tagja tett megrendelést.

A kirándulást kedélyes uzsonna fejezte be.

— **A debreczeni önálló munkás betegsegélyző pénztár,** vasárnap délután két órakor Richer Károly elnöklete alatt nagyszámu egyleti tag jelenlétében a városháza kis tanácstermében rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgya az 1894-ben szentesített alapszabály módosítása volt.

A közgyűlésről a következő tudósítás számol be:

Vetessy Mihály titkár az alapszabály címéből a munkás szót törölni kívánja. Igen szépen indokolja meg javaslatát. Vonatkozik a szocializmusra, a mely annyi szomorú emléket idéz föl. Ez a pénztár különben nemcsak a munkásosztályra, hanem a kisiparosokra is támaszkodik. Hangsúlyozza, hogy a pénztár sok oldalú előnye: nevezetesen orvosi kezelés, gyógyszer, szükség- és munkakép-telenség esetén való segélyezés, naponkinti táppénz, kórházban való ápolgatás, temetési járulék, hivatva van a tagok számát gyarapítani és erdemes az egész közeposztály támogatására s nehogy tehát a „munkás“ cím egyoldalú intézménynek tüntesse föl a humánus egyesületet, kéri, hogy jövőben „Debreczeni Önálló Betegsegélyző Pénztár“ legyen a cím.

Szólv ezután nagy érdeklődés mellett tért rá, hogy a pénztár erélyesen lépjen föl a kuruzslók ellen és iktassák paragrafusba, hogy mindazon tagok, akik — mellőzve a pénztári orvost — kuruzslókkal kezeltek magukat: a táppénz, gyógyszer és orvosi kezelés külön díjazás nélküli igényeit elvesztik, halálozásuk esetén pedig a temetési járulékkuk összegének, éppen úgy mint az öngyilkosok családjai, — csak a felét kapják meg.

A közgyűlés az okszerű módosításokat egyhangulag elfogadta és azok sürgős elintézését a vezetőségre bizta.

A humánus egyesületet melegen ajánljuk a nagy közönség figyelmébe.

Helyén való volna, ha a kuruzslás ellen a többi betegsegélyző intézet is erélyesen föllépne a saját hatáskörében.

— **Nimródok közgyűlése.** A debreczeni vadásztársulat tegnap népes közgyűlést tartott a városháza kistanácstermében. Bészler Lajos nyug. tanácsnok elnököl

Az előző közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után bemutatták a társulat 1897. évi működéséről szóló jelentést és a számadást, mely szerint 1900 frt bevétel és 1600 frt kiadása volt a társulatnak. A jelentést tudomásul vették s a felmentvényt megadták. A költségvetés tárgyalása során Jóna Dániel a vadőr fizetésére fölvetett 500 frtot töröltetni kívánta. Elénk vita után a többség úgy ezen tételt, mint az egész költségvetést elfogadta s a tagsági díjat 12 frtról 14 frtra emelte. A kopózásnak korlátozása iránt indítvány tétetvén, a kopózás a Halápon, Cserén, Savóskuton és egyes sikerületeken a többség által eltiltatott. A napirend le nem tárgyalhatott ügyeit a jövő vasárnapi folytatólagos közgyűlésre tűzte ki.

— **Műkedvelői előadás.** Tegnap este a Margit-fürdő dísztermében az iparos ifjuság által műkedvelői előadás tartott, mikor is Szilágyi József iparos „A jegykendő“ ez. népszínműve került színpadra szép számu közönség jelenlétében. Miután következő számunkban bővebben foglalkozni óhajtunk vele, egyelőre csak megemlítjük.

— **Ujabb adományok** az országos tanáregyesület tagjai elszállásolási költségeinek fedezésére. A már kimutatott 59 frt adományon felül újabb következők voltak szívesek adományukat hozzám beküldeni, u. m.: dr. Peczkó Ernő, Liszka Nándor és Szabó Mihály urak 5—5 frt; Bosznay István, Nagy Elek, Kulesár Endre, Sass Béla, Füleki Pál 3—3 frt; Biedermann József 2 frt 50 kr., Weichinger Károly, Simonffy Emil, Tóth Béla gyógyszerész urak 2—2 frt; olvashatatlan aláírás 1 frt 50 kr.; ifj. Rózsa Lajos, Mayer József, Jónás Mór és Schmied Soma 1—1 frt, együtt 42 frt. Az adományok eddigi összege tehát 101 frt. Amidőn az adományozóknak ezennel az ügy érdekében hálás köszönetemet nyilvánítom, egyuttal tekintettel az elszállásolással járó és még fedezetlen nagy kiadásokra, továbbá arra, hogy igen sokan lehetnek, kik természetbeni szállást körülményeiknél fogva nem adhatnak ugyan, de adományukat ezen ügytől megvonni nem akarkják, felkérem a t. közönséget, hogy adományait hozzám mielőbb eljuttatni méltóztassék Egyuttal kérem a nyomtatott felhívásoknak üresen vagy kitöltve 48 óra alatt leendő beküldését és azt, hogy a fogatokkaligen t. urak fogataikat a július 3-án tartandó bevonulásra felajánlani méltóztassanak. Oláh Károly tanácsnok az elszállásoló biz. elnöke.

— **A keményítőgyár vége.** Meghalt, mielőtt megszülethetett volna, pedig gondos dajkakezek vártak reá. A keményítőgyárról szólunk melynek alapítói tegnap tartott gyűlésükben, miután kellő számu részvényaláírók nem jelentkeztek, és nincs is remény, hogy ezután jelentkeznek, kimondották a feloszlást. A már befizetett összegek visszafizetése végett egy szűkebbkörű bizottság küldetett ki, mely eljárásáról július hó folyamán fog beszámolni.

— **Öngyilkosságok a megyében.** Hajdumegyében az utóbbi időben feltűnő módon szaporodik az öngyilkosok száma. A múlt héten is két ember követett el öngyilkosságot. H.-Nánáson Pénzes Sándor 35 éves földmives az istállóban felakasztotta magát. Hosszasan betegeskedett s ez keserítette annyira el, hogy megvált az élettől. Hozzá tartozói már csak kihűlt tetemét találták meg. — A másik öngyilkosság H.-Böszörményben történt Tatár Gábor ottani illetőségű földmives, családja távollétében lakosztályán felakasztotta magát. Mire felesége hazatért már meg volt halva. Azt is gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba.

— **A város a tanáregyesület közgyűlésén.** Az országos középiskolai tanáregyesület elnöke *Beöthy Zsolt* a tanáregyesület július 4. 5. napjain tartandó közgyűlésére megleghangu levélben hívta meg tegnap Debreczen város tanácsát, tisztikarát és törvényhatósági bizottságát.

— **Nyári tanfolyam a zeneakadémiában.** Alulírott tisztelettel tudatom, hogy július 1-én a zongora- és énektanszakkból szept. 1-sejéig tartó nyári tanfolyamot nyitok a rendes tandíjakkal. Felügyelő: özv. Gyöngyössy Sámuelné. Jelentkezhetni naponta d. e. 10—1-ig és d. u. 4—6-ig. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál *Tóth Árpád* igazgató, zeneakadémia, Szent-Anna-utca.

— **Az országos tanár egyesület hortobágyi kirándulása.** Az országos tanáregyesület közgyűlése alkalmából alakult kirándulást rendező bizottság e hó 22-én délután értekezletet tartott s ezen a hortobágyi kirándulásra nézve a következőkben állapodott meg: Július 6-án reggel 8 órakor külön vonattal indul a társaság az államasutak nagy állomásáról a kirándulásra, s a Hortobágyra 10 órakor érkezik. — Rövid villás reggeli után a tanár egyesület tagjai az ott rendelkezésre álló kocsiokon fogják a gulyákat meneseket megtekinteni. — Déli 1 órakor ebéd s délután 3 óra 26 perczkor a rendes vonattal visszatérés. — Érkezés Debreczenbe 5 óra 36 perczkor.

A kirándulásra a bizottság a helybeli vendégeket is szívesen látja s ezek a külön vonatra 60 kr-ért kapnak jegyet s az egész ellátásért 1 frt 50 kr-ét fizetnek. — A külön vonatra érvényes valamint az ellátási jegyek folyó évi július 2-ig *Király Gyula* városi tanácsnok hivatalos helyiségében és *Szentkirályi Tivadar* kereskedésében válthatók.

A nagy-bányai kirándulásra a tanár egyesület tagjai közül már száznál többan jelentkeztek s mint hogy több kiránduló elszállásolása akadályba ütközött, erre a jelentkezések már be vannak fejezve.

— **A Vilmos-huszár ezred jubileuma.** Nagyvárad a jövő hónapban fényes ünnepélyességek színhelye lesz. A cs. és kir. VII. huszárezred ekkor üli meg fennállásának száz éves jubileumát. Az ünnepély közelebbről érdeklí Debreczent is, mert a VII. huszárezred egy divíziója Debreczenben állomásozik. Különös jelentőséget az kölcsönöz a jubileumnak, hogy jelen lesz *Ottó kir. herceg* is, ki az ezrednek brigadirosa volt. A herceg ugyanis megígérte, hogy eljön a jubileumra es ha csak fontos dolgok nem akadályozzák el is jön Nagyváradra. Kivüle még számos előkelőség lesz jelen a jubileumon, mely iránt annál nagyobb az érdeklődés, mert tudvalevőleg az ezred tulajdonosa Vilmos német császár, legifjabb hadnagya pedig annak fia: *Frigyes Vilmos* német kir. herceg. — A programot egyelőre csak nagyjában állapították meg. Az ünnepélyek július 24-én veszik kezdetüket, amidőn *Ottó főherceg* Nagyváradra érkezik. Délelőtt ünnepélyes tábori mise és Te Deum lesz, délután a legénység különféle tréfás gyakorlatokat, továbbá az ezred fejlődésére vonatkozó élő képeket fog bemutatni.

— **A vadász társulat közgyűlése.** A debreczeni vadásztársulat tegnap tartott közgyűlésén a Haláp, Csere és Savósguti erdőkben valamint az összes sikterületen a kopóvadászatot betöltötte. A közgyűlés másik tárgya a házszabályok letárgyalása volt.

— **A sajtóügyi bizottság.** Az országos középiskolai tanáregyesület fogadására alakult sajtóügyi bizottság *Dóczi Imre* elnök, középiskolai felügyelő elnöklésével a városi levéltárbizottságban ülést tartott, melyen a sajtóbizottság teendőit beszéltte meg. Az ülésen jelen voltak elnökön kívül *Balogh Ferencz* akadémiai hittanár, *Koncz Akos* a sajtóbizottság alelnöke *Dr. Kardos Albert* főreáliskolai tanár, *Zoltai Lajos*, *Than Gyula*, és *Kohányi Gyula* szerkesztők.

— **A lövöldéből.** A vasárnapi lövészet alkalmával díjat nyertek: Legjobb szeg-lövessel *Moinár Ferencz* 1 drb 10 koronás aranyat; legjobb melylövessel *Baum Miksa* 4 koronát; legjobb körlövessel *Fürst Odön* 2 koronát.

x **A magyar ipar diadala.** A fumei cacao és csokoládé-gyárat a napokban fényes kitüntetés érte, mely örvendetes bizonyossága annak, hogy e magyar gyártelep kitünő készítményei hazánál határain túl is a megérdemelt elismerésben részesülnek. A nevezett gyár a bécsi jubileumi kiállításon is részt vesz s az általa kiállított csoport egyikét képezi a kiállítás legérdekesebb részleteinek. Már messziről lebilincseli a figyelmet egy gyönyörű hindu kocsi, mely elé egy nagy elefánt van fogva. Köröskörül izlésesen csoportosítva láthatók a gyár legkülönbözőbb készítményei, mint legtisztább minőségű cacao különféle zamatos és egészségi csokoládék, finom csukorkák, karácsonyfa-díszítések stb. Királyunk, mikor legutóbb a kiállítást meglátogatta, hosszabb ideig időzött a fumei gyár érdekes csoportja előtt, s legmagasabb megelégedést fejezte ki a kiállított gyönyörű cikkek fölött. A gyár jelen volt bécsi képviselőjétől meleg érdeklődéssel kérdezősködött királyunk a gyár körülményeiről s megelégedéssel vette tudomásul, hogy a gyár állandóan 150 munkást foglalkoztat, s készítményei úgy a bel-, mint külföldön folyton növekedő keresletnek örvendenek.

Irodalom és művészet.

* **Ország-Világ.** Az ujságírás titka címén egy vidéki olvasónk azt a kérdést intézte hozzánk, hogy lehet az, hogy most nyáron, a nagy melegben, mikor nevezetesebb esemény az egész világon nem történik, az Ország-Világ szerkesztője mindig talál aktuális dolgot, amit írásban és képen megörökítvén és így kedvessé, változatossá tegye az ujságot. Erre a kérdésre az a válaszuk, a mit itt ebben a rovatban adunk meg, hogy az Ország-Világ az egyetlen szépirodalmi hetilapunk, amely esztendőnk hosszú során át hozzászoktatta olvasóit ahhoz, hogy nála nincs holt szezon, hanem nyáron ép oly eleven, aktuális mint télen, amikor pedig nem kell készíteni megörökíteni való események után. Most a félév elején melegen ajánljuk olvasóinknak, hogy az Ország-Világra fizesenek elő. Negyedévre csak 2 frtba kerül s minden előfizető karácsonyra diszes kiállítású könyvet kap ajándékba. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (Hold-utca 7.)

* **Egy új könyvről.** Van nekünk egy írónk, jó magyar írónk, aki évek óta már szebbnél-szebb történeteket, olyanokat, amelyekben egy-egyben több lélek van, mint némely divatos író két kötetes regényében. Jó író, derék ember, csak egy nagy hibája van. Nem fedezték még föl. És ez csupán csak az ő hibája. Mert nem szól semmit, nem üti és nem ütteti meg a reklám nagy dobját maga mellett, hanem írja, írja csöndesen és szerényen egyremásra az ő szép történeteit. Ez az író *Thury Zoltán*, kinek most adta ki egy kötet elbeszélését *Singer és Wolfner*. A kötet címe: „Ulrich főhadnagy és egyéb történetek.” *Ulrich főhadnagy* nagyon szelid, érzékeny, poéta lelkű kis tiszt, aki annyira nem talál bele a katonák rideg

légkörébe, mint egy idegen földbe átültetett növény. El is pusztul szegény. Szelid lelke úgy belezavarodik, hogy nem tudja megvárni a harmincz év eltelését, míg elmehet pihenni az apja rózsái közé, hanem szépen mellbe lövi magát, hogy hamarabb odaérjen. A többi történetek nem annyira elbeszélések, mint inkább képek, jelenetek, változatos tarkaságban, a falusi életből, a szegény ember életéből, a katonák köréből. De mindig az embert jellemzi, a maga igazi mivoltában. Néha néhány sorban, egy egész regényt, egy életrajzot, egy befejezett jellemképet ad. És mindig hangulatos. Az Egyetemes Regénytár csinos kiállításában a kötet ára 50 kr.

CSARNOK.

Föltámadás.

Regény.

33.

— Irta: *Uriel*. —

(Folytatás.)

Bármily nehezen is, dei parkodik magát meggyőzni, hogy balgatagság volna kihívni a sorsot. Közel van a halálhoz s nincs más teendője, mint a kényszerű visszavonulás s hogy ezt tehesse, vissza kell adnia a világnak, amit neki nyújtott: a szerelmet, a hirt, a dicsőséget és a munkát. Szeressen más, dolgozzék más, legyen híres és dicső más.

Tépelődéseinek kellős közepéből a bazilika harangjának érez-zugása ragadja ki. Ugy megrezzentik most ezek a hangok, mint hajdan a kórházban, a mikor a haragnak minden kongása halálra, temetésre emlékeztette. Ijedten hátrál; messze el, hogy ne hallja azt a zugást, nem akar meghalni, gonoszság a sorsból, hogy így kifosztja mindenből. Lihegve áll meg egy utcasarkon s tompa kacagás törik föl melléből. Ugy tetszik neki, hogy gyermek-ség az, a mit teszen, futni a harangzástól, éppen mint a rossz fiu, aki elszalad a szigorú atyától, mert fél, hogy most minden kis bűnéért meg kell lakolnia.

Másik utcára fordul s ime ott áll a ház előtt, melyben a Kondor-család lakik. Besiet az ajtón, s mint a boldog napok alatt, oly könnyedén, szinte önfelédten szalad föl a lépcsőn s mire fölé a harmadik emelet folyosójára, elpattan ajkáról a szó:

— Ella, szeretlek.

XVII.

— Szeretem Imrét, édes mama.

A mama könyezik és mosolyog. Átöleli szép leányát, szívéhez szoritja hosszan, hosszan, öreg kezei remegnek, mikor elereszti, eltakarja arcát s ujjai ismét odaesznek szeméhez.

— Ha szereted, áldjon meg az Isten vele.

Fölszárítja könyeit s kitipeg a másik szobába.

— Ugy, ugy leányok. Legyetek ma csinosak, szépek.

Sorba nézi őket. Gondos szemlét tart fölöttük s mindegyik ruháján simit el egy redőt, egy ránczot. Bizony pityergésre vonja az ajkát egyik-másik nagy leány is. Olyan fenséges dolog az, mikor az anya úgy szeret valami semmi gyereket, egy ostoba libát, a ki még alig tud valamit éppen, mikor *Zizike* és mindenre oktatni kell főleg ügyelni minden lépésére. Az a bolond *Zizike* most is pityereg. Pityereg fennszóval s *Ilka* véleménye szerint az oly csunya, hogy az „ember” szeretne messzire menekülni. Hanem azért dehogyan menekülnének el, sőt inkább odaesportolnak *Zizike* köré s kivallatják: Miért törött el a méces? Hát csak azért, mert a mama az ő ruháján alig igazított valamit. Egy fodrot nem igazított el, egy ránczot sem simított el rajta. Ó vele nem törődik a mama, lenézi, mert legutoljára

született, pedig ő erről sem tehet s durczás mérgesen néz végig nénein, akik előbb születtek mint ő, mert különösen az az Ilka olyan tojaskodó, hogy ki sem lehet mondani. Zizit most annál nagyobb gyöngeséggel veszik körül, a miből aztán az a veszedelem támad, hogy elbizza magát, azt hiszi, mindenkit azért teremtett az Isten, hogy neki járjon kedvébe. Végre is úgy fölelfrázzák, kicsinosítják, mint valami nagy bábót.

Fényes tavaszi nap van. Ki-kifutnak a folyosóra, s lenéznek a harmadik emelet magasából az udvarra. Ah, ha az udvaron valami fa, valami bokrocska vagy kis virág volna, ami hirt adna a természet ébredéséről. A hová csak a szem tekint, mindenütt kő, csupa szürke falak, melyek oly kopárok, oly unalmasak. De ez egyszer, mintha megelevenednének ezek a kopár, szürke falak; égből leözönlő tavaszi nap-sugár, mely beleolvad a levegőbe, rózsaszínűre festi őket.

Olyan boldog ma a boldogtalan is. Ella többször is ismétli:

— De szép nap. Sohasem volt ilyen szép nap!

A leányok édes mosolylyal intenek egymásnak. A vőlegényre Abay Imrere gondolnak, a ki ma bizonyára megkéri Ella kezét. A hétköznapi töprengés helyett az előre sejtett boldogság sugárzik az arcokon. A mama többször félre vonja Ilkát s bizalmas szavakat váltanak. Zizike a nagy szekrény mögé bujva hallgatózik. Abayról és Elláról beszélnek, akik máttól fogva a világ előtt is jegyesek lesznek. Zizike majdnem sir örömeiben. S szeretne le futni az udvarra, hogy közölje örömeit, boldogságát mindenkiel, a kiket szeret és azokkal is, a kiket nem szeret.

Tizenegy óra felé vendég érkezik. Bendey Pál. Ferencz József kabátja gomblyukában pünkösdi rózsá illatozik. Kezében kis virág bokréta. Széjjelszedi s mindenik leánynak ad egy szál virágot. Busnak látszik s főlshajt, a bajuszát pödörgeti, hosszú ujjával néha idegesen megkuszálja haját s e közben a szemében olyan különös fény csillan meg. Bágyadt hangon szól s a zongorára mutat.

— Játsszék valamit Ella nagysád.

— Szereti Lisztet?

— Nem. Mozart a kedvenc zene-költőm. Egészen ifju vagyok, valahányszor hallottam Mozart örökszép zenéjét.

Ella hófehér ujjai végig futnak az elefántesont billentyűkön, gyönyörű zene zeng föl, álmokra ringató bájos melódiák: mik édesen, lágyan hatnak a lélekre, föl-emelve azt láthatatlan szárnyakon nap-sugártól beragyogó égi magasságba

*

Mig beon isteni zene szárnyain repül Ella s e remek játéka felséges élvezetébe elmerülve, némán ül Bendey, a leányok pedig egymáshoz simulva állnak a zongora közelében, mint három szőke angyal, künn a konyhában csunya jelenet játszódik le.

A ház démona: a házmesterné feljött a házbért követeli.

Recegő, de olykor fülsértő, mindig kellemetlen hangon dobja oda a halott-halvány mama elé a föltételt:

— Fizet vagy nem? Ha fizet, nincs baj, ha nem fizet, tessék kiköltözni.

Elfaesarodik a szive özvegy Kondornénak, így elsötétíteni ezt a fényes szép napot! Azzal fenyegetni, hogy felbolygatják kis családi fészket s kiűzik a négy leányával . . .

— Az Istenre kérem!

— Ne töltsük az időt.

A házmesterné föl és alá járkal, sőt mérgesen ki is nyitja az ajtót, hogy akik elmennek a folyosón: lássanak és halljanak mindent.

Özvegy Kondorné mindjobban elsápad, mind jobban reszket s önérzete is föllázad, hogy ő neki meg kell hunyász-kodnia a sybilla előtt. Megtöri magát, erőszakot tesz büszkeségén s összetett kezekkel könyörög:

— Házmesterné lelkem, ugy-e a mai napon még várni fog türelemmel?

(Folyt. köv.)

Vegyes.

Részeg madarak. Az angol és amerikai előkelő társaságban divattá lett a papagályokat lerészegíteni. Pálinkát vagy maderiát adnak nekik. Ha részegek, akkor oly mulattatóan táncolnak és kiabálnak, hogy a nézők alig győzik a nevetést. A mit az uraság tesz, abban utánozzák a szolgálak, úgy hogy a szegény állatok majdnem mindig részegek. De ebben az állapotban néha jót is tesznek. Norfolkban, Virginiában történt meg állítólag a következő mulatságos eset. Egy papagáj, amelynek sok pezsgót adtak, annyira lerészegedett, hogy illetlen viselkedése miatt urnője dühösen rászólt:

— Uram, ön nagyon részeg; jobb volna ha aludni menne.

Erre a szoba egy sötétebb sarkába vitte a madarat, ahol azután elaludt. Nehány órával később a ház régi ismerőse látogatta meg a családot. Jaquot urnője nem volt már otthon. A látogatót a szalonba vezették és kérték, hogy várjon egy kissé. Egyszerre felháborodott hangon hallatszott a szoba sarkából:

— Uram, ön nagyon részeg; jobb volna ha aludni menne.

A látogató megrémülve megfordult, de a homályos teremben egy lelket sem vett észre. Már ismét le akart ülni, amikor újra hallja a szavakat:

— Uram, ön nagyon részeg; jobb volna, ha aludni menne.

Elpirulva a szégyentől, fölkelt a kidobott látogató, gyorsan fejére tette kalapját és elsietett. Másnap reggel a madár urnője levelet kapott, amelyben a ház barátja mélyen lesujtva boosánatot kért, hogy olyan állapotban tett látogatást. Egészen szokása ellen egy ebédén kicsit sokat ivott, de soha sem hitte volna, hogy azt észre fogják venni.

Az új tengeri medve. A hamburg-amerikai nagy hajóstársaságnál az a divat járja, hogy a legidősebb kapitányt kinevezik „commodore”-nak. Ez jó magyarul annyit tenne, mint tengeri komondor; de maradjunk csak a megszokott tengeri medve elnevezés mellett, mert jeges-komondorok ugy sincsenek. Eddig Schwensen és Hebieh kapitányok voltak a

legidősebbek, de ezek elhalván, most a Fürst Bismarck hajó kapitányára, Albersre száll ez a szép czim, aki még csak 55 éves ugyan, de már 13 éves kora óta rójja a tengereket. Albers különben arról is híres, hogy eddig ő ment át leggyorsabban az Atlanti-oczeánon s egyszer 262 embernek az életét mentette meg, ezt a dán király a Daneborg-renddel jutalmazta. De ő nem viseli.

Metternich hercegné emlékiratai. Metternich Paulina hercegné a napokban elhagyja Párist, hol oly sokáig tartózkodott s hol férje Rikárd herceg sokáig volt Ausztria-Magyarország nagykövete III. Napóleon udvarában. A hercegné most emlékiratain dolgozik, melyek fölötté érdekesek lesznek s becses adalékul fognak szolgálni a második császárság társadalmi életéhez és erkölcsiéhez.

Nincsenek többé telefonos-kisasszonyok. Amerikában a telefonos kisasszonyokat fölöslegessé akarják tenni s ez által a telefon használatát olcsóbbá tenni. Európában legelőször Kopenhágában fogják ezt az új telefont alkalmazni, melynek készüléke olyan, mint az eddigi, csak hogy előlapján egy félkörű lap lesz tíz gombbal, melyet a tíz számjeggyel jelölnek meg. Ha valaki péleául például a 82-es előfizetővel akar beszélni, akkor meguyomja előbb a 8-as, azután a 2-es gombot. Ha az illető előfizető gépe el van foglalva, akkor a gombok megnyomása után nem hallatszik csöngetés, ellenkező esetben az ember saját telefonkészüléke megcsendül s ezzel az összekapcsolás megtörtént. A központban az összekapcsolást automata végzi, ami kizár minden hibás kapcsolást.

KÖZGAZDASÁG.

— **Utazási kedvezmény a mezei és szőlőmunkásoknak.** A földmívelési m. kir. miniszterium rendelete folytán Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága köz-tudomásra hozza, hogy a mezei valamint a szőlőmunkások menetdíj kedvezményére vonatkozó dijszabási határozmány, a m. kir. államvasutakon, valamint mindazon hazai vasutakon, melyeknek dijszabályozásaiban a mezei- és szőlőmunkások részére megállapított féláru kedvezmény, úgy mint a m. kir. államvasutakon eddig községi bizonyítványhoz volt kötve, f. évi június hó 15. évél kezdődő érvénynyel oda módosított, hogy mezei, valamint szőlőmunkások a III-ad osztályu kocsiiban a féláru kedvezményt, melyre azon ezetben, ha legalább tíz munkás kedvezményes menetdíját megfizetik, jövőben csak akkor élvezhetik, ha mezőgazdasági munkás minőségüket az 1898. évi II-dik t. czikk szerint munkás igazolvánnyal igazolják. Tudomásra hozza továbbá az említett miniszteri rendelet, hogy a mezőgazdasági és szőlőmunkásoknak ily munkás igazolványok nélkül még akkora sem nyújtandó a személydijszabás idézett czikk határozmányára szerint egyéb munkásokra fenn álló féláru menetdíj kedvezmény, ha 10, vagy ennél több személyből álló csapatban jelentkeznek is. — A rendelet a kedvezmény ezen értelemben való módosításával f. évi június hó 15-én lépett életbe. Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kocz-kázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben
(os. és kir. udvari szállító.)

Selyem-damasztok 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként és selyem-brocatok saját gyárainból

Menetrend.

I. Debreczeni országos vásár alkalmával:

(az ugynevezett fővásár vasárnapi és hétfői napján)

a) Debreczen — püspökladányi vonal.

1776 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	Vegyes von 1723 I. II. III. o.
146	ind. Püspök-Ladány	érk. 128
203	Kaba	108
223	Szoboszló	124
234	Vérvolgy 104. sz. őrház	×1231
241	Ebes	124
270	Ondód 107. sz. őrház	×1214
303	érk. Debreczen	ind. 1200

b) Debreczen — szerencsi vonal.

4667 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4670 sz. vonat I. II. III. o.
719	ind. Hadház	érk. 358
×737	Alsó-Józsakert 117. számú őrház	×340
755	érk. Debreczen	ind. 320

II. Nyiregyházi országos vásár napján:

4668 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4669 sz. vonat I. II. III. o.
554	ind. Debreczen	érk. 607
×614	Alsó-Józsakert 117. számú őrház	×550
634	Hadház	533
643	Téglás	519
706	Ujfehértó	456
×721	Császárszállás m. r. h.	×426
731	érk. Nyiregyháza	ind. 414

III. Szatmári országos vásár napján:

1779 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	1778 sz. vonat I. II. III. o.
676	ind. Királyháza	érk. 702
720	Fekete-Ardó	672
×733	Nevetienfalu 98. sz. őrház	×652
741	Halmi	622
809	Mikola	590
823	érk. Szatmár	ind. 513

IV. Munkácsi országos vásár napján:

470 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások
505	ind. Csap
605	Eszény 225. sz. őrház
626	Bátyu
643	Barkaszó 278. sz. őrház
656	Sztrabicsó-Gorond
717	érk. Munkács

V. Derecskei országos vásár napján:

Vegyes vonat 4515 4517 I. II. III. o.	Állomások	Vegyes vonat 4516 4518 I. II. III. o.
800 400	ind. Derecske	érk. 704 254
910 440	érk. Sáránd	ind. 645 234

Megjegyzések.

1. Az állomások neveitől balra fekvő idők felülről lefelé, a jobbra fekvő idők pedig alulról felfelé olvasandók.
2. A vonatok közlekedési ideje a közép-európai idő szerint van kitüntetve.
3. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van megjelölve.
4. × = Feltételes megállás.

Kiadó és laptulajdonos:

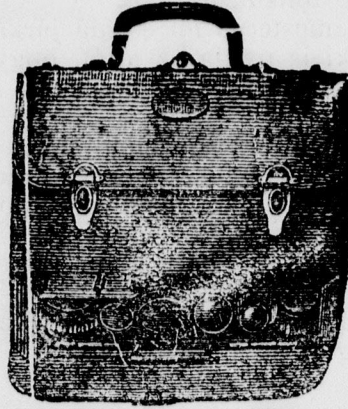
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal

Uti- és toilette-czikkék

legjutányosabb árban beszerezhetők

Szent-Királyi Tivadar

műipar-áru üzletében.

615 10-3

Ügyes ügynököket

magas jutalék mellett keres a legnagyobb ausztriai redőnygyár

Goldschmid és Schwab
Prága VII. 629-4-1

Hajdúvármegye alispánjától.

7655. szám.
1898.

Hirdetmény.

Hajdúvármegye székházának egyes helyiségeiben végzendő szobafestő, fénymázoló s tatarozási munkák helyreállítását 377 frt 14 kr. erejéig engedélyeztem.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1898. évi július hó 2-ik napjának d. e. 9 órájára a hivatalos helyiségemben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtókat felhívom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig hozzám annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a magy. kir. államépítészeti hivatalnál Kossuth-utca 30. sz. a. rendes hivatalos órákban napoként megtekinthetők.

Debreczen, 1898. június 23.

Rásó Gyula

630-1-1

E.r. tan. alispán.

Mosóárúk!

A hírneves cosmanosi gyárból:

szintartó Voile-ok, Indish foulard, Atlas-Satin, Piquet

* **Himzett Batist** *

Szerbvásznak, à jour kelmék;

hazai gyártmányu

Csalán-szövet métere 11 kr.

◊ Székely varrottas ◊

nagy választékban és olcsón kapható

Szabó Lajos fiai

ezégnél

Debreczen, Rózsa-tér.

577-0-12

Uj! Uj!

„Messzelató“ (Törvényes. védve.)

Ez az egészen kitűnően szerkesztett messzelató 10-szeresen mutat, a mi csak kiváló tábori messzelatóknál fordul elő. Meglepően nagyszerű távollátás!! Mindenütt bámulatos eredmény! Különösen utazás, kirándulás alkalmával stb. A próba felülmul minden várakozást. Az ár bámulatosan olcsó 2 frt 75 kr. (bérmentve), elegáns tokkal. Küldik bélyegekért is vagy utánvétellet.

C. SCHOLZ, Wien, II. Kleine Pfarrgasse 31.
Kérem az ujságot megnevezni. 631-3-1

272.

Az „ISTVÁN“ Gőzmalom társulat

örleményeinek

ÁRJEGYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatra vonatkozó egyezmények szerint, kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.

A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	21.80
B. „ „ apró szemű		21.40
0. Királyliszt		21.20
1. Lángliszt kivonat		20.60
2. Elsőrendű zsemlyeliszt		19.80
3. Zsemlyeliszt		19.40
4. Elsőrendű kenyérliszt		18.60
5. Közép kenyérliszt		17.80
6. Kenyérliszt		16.80
7. Barna kenyérliszt		14.20
8. Takarmányliszt		8.60
11. Finom korpa zsákkal		5.20
11. „ „ zsák nélkül		5.—
12. Durva korpa zsákkal		4.20
12. „ „ zsák nélkül		4.—
Csirke buza zsák nélkül		4.—

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tisztasulynak véve:
A. B. 0-6 számig . . . . . 85 kiló
7. és 8. szám . . . . . 70 „
11. és 12. „ . . . . . 50 „

Debreczenben, 1898. június 26. 623-1-1